

ВНУТРІШНІ ДЕБІТОРИ: ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ

Єрмолаєва М. В., Дудник О. М.,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Облік розрахунків з внутрішніми дебіторами є актуальним для великих підприємств, холдингів, бюджетних установ та підприємств із значною внутрішньою господарською взаємодією. При цьому слід дати визначення терміну «внутрішні дебітори». Отже, внутрішні дебітори – це працівники або структурні одиниці всередині підприємства або організації, з якими виникають внутрішні фінансові розрахунки. Це можуть бути особи, які отримали кошти під звіт, матеріально-відповідальні особи, інші працівники підприємства, а також філії та підрозділи або учасники корпоративної групи в рамках холдингу.

В розрахунках з підзвітними особами дебіторська заборгованість виникає внаслідок одержання коштів на витрати, пов'язані з службовим відрядженням, на господарські потреби або розрахунки з громадянами. Ці особи мають у встановлені терміни подати звіт про використання коштів або повернути невикористані суми в касу або на рахунок підприємства.

Дебіторська заборгованість матеріально-відповідальних осіб виникає внаслідок виявленої нестачі під час інвентаризації або пошкодження чи знищення майна, за яке вона несе відповідальність. При цьому матеріально-відповідальна особа повинна відшкодувати завдані збитки і така заборгованість вважається внутрішньою дебіторською заборгованістю.

В разі надання безвідсоткової або пільгової позики своїм працівникам у підприємства також виникає дебіторська заборгованість, яка вважається внутрішньою. Крім того, при помилковому нарахуванні працівнику премії або технічної помилки під час виплати заробітної плати також може виникати дебіторська заборгованість, яка є внутрішньою і підлягає коригуванню.

До проблемних питань обліку внутрішньої дебіторської заборгованості можна віднести ризик несвоєчасного повернення у вигляді втрати контролю за розрахунками з підзвітними особами, пробіли в облікових регламентах, коли на підприємстві відсутній чіткий внутрішній регламент повернення коштів та перевірки звітів, відсутність аналітичного обліку. Для покращення аналітичності обліку можливе запровадження окремої звітності підприємства щодо розрахунків з внутрішніми дебіторами за їх видами та термінами погашення. Це посилить внутрішній контроль на підприємстві, оскільки при часто невеликих сумах заборгованості існує ймовірність їх неповернення, що може мати ознаки шахрайства або втрати коштів підприємством.

Література:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: затв. Наказом МФУ від 08.09.1999 р. № 237. Дата оновлення 03.11.2020. *Верховна рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725>